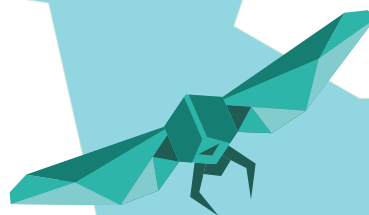

Onderwijsprogramma 2024-2025

**NATUUR
PODIUM**
Brabantse Wal

Zuid-West Nederland

Buitenlessen Natuur

Kaboutterpad	11
Kriebelbeestjes	12
Voedselkringloop	13
Biologym instandhouding	14
Biologym afval & grondstoffen	15
Eetbare Natuur	16

Workshops Duurzaamheid

Eco-Reiniger	19
Energie	20
Groente Kweken	21
Kunststof & Recycling	22
Natuurlijk Schilderen	23
Op de Fiets	24
Plantaardig Voedsel	25
Van A naar B	26
Van Aardappel tot Friet	27

Ontdek de omgeving

GPS-Expedities	28
BuurtNatuurWandelingen	30

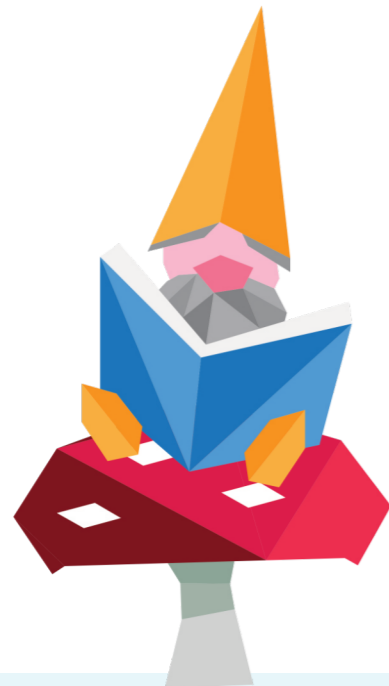
Mobiele tentoonstellingen

Bij & Supermarkt	32
Bomen	33
Insecten - van irritant naar interessant	33
BuurtNatuur	33
Ree & Friends	33

Verdiepen & Uitbreiden

Mini-projecten O&O	34
BuurtNatuur Acties	36

Natuurpodium

natuur & duurzaamheid

Wij verzorgen een onderwijsprogramma Natuur & Duurzaamheid voor het **primair en voortgezet onderwijs**. Ons bezoekerscentrum ligt tussen de landgoederen Lievensberg en Zoomland op de Brabantse Wal.

Kenmerken van ons programma:

1. Gericht op Buitenlessen en Duurzaamheidsvraagstukken van bedrijven.
2. Leerlingen verbinden met de eigen omgeving.
3. Vernieuwend lesmateriaal, bijv. digitale schatkaart, AR, materiaal van bedrijven.
4. Korte lijnen met leerkracht en duurzame relatie met scholen en bedrijven.

Voordelen van ons programma voor leerkracht / school:

1. Aantrekkelijke leslocaties: buiten in de natuur en in de omgeving van de school.
2. Makkelijk te verbinden met schoolvakken en inpasbaar in thema's en projecten.
3. Activiteiten zijn uit te breiden tot (mini-)projecten O&O.
4. Organisatie van activiteiten in de omgeving van de school (Burgerschap).

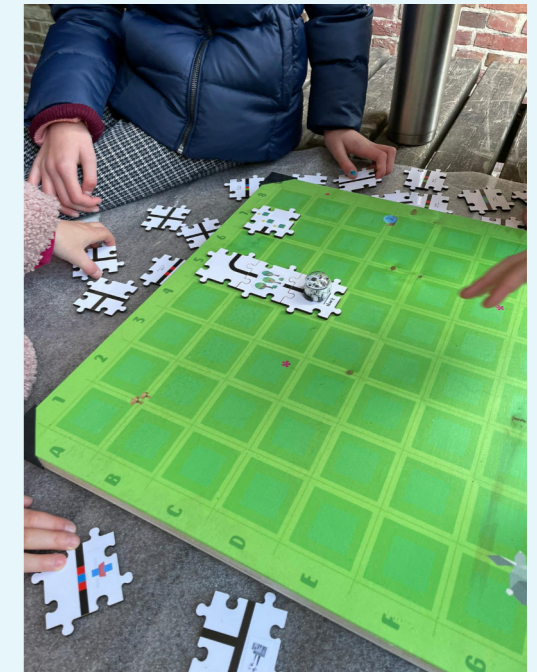
Praktisch

Kosten & Abonnementen

Veel scholen starten met een gratis abonnement dat hen wordt aangeboden door de gemeente en/of onderwijsbestuur. De omvang van dit gratis abonnement wordt aangegeven bij de schoolleiding, zodat duidelijk is vanaf welk moment er kosten in rekening worden gebracht. De kosten van de verschillende les-activiteiten staan op onze website www.natuurpodium.nl.

Lesplan, materialen & begeleiding

Voor al onze les-activiteiten verzorgen wij het lesplan en de materialen. We werken samen met de leerkracht in het geven van de lessen. Dagelijks is er op iedere starttijd minimaal één begeleider vanuit Natuurpodium beschikbaar.

Lestijden

We werken met starttijden:

Ochtend	Middag
9.30u	12.30u
10.00u	13.00u

In overleg kan hiervan worden afgeweken.

Leslocaties

Locatie / type les-activiteit	Laag 1 - Leren & Ontdekken					Laag 2 - Onderzoeken & Ontwerpen	Laag 3 - Actie
	Buitenlessen Natuur	Workshops Techniek & Duurzaamheid	GPS-Expedities	Mobiele Tentoonstelling	Exposities	Onderzoekend & Ontwerpend Leren	BuurtNatuur- Actie
In school		x		x		x	
Op het schoolplein + direct naast school	x					x	x
In de buurt van de school	Buurt Natuur Wandeling		x			x	x
In groot park of landgoed	x		x			x	x
In natuurgebied	x		x			x	x
Educatief centrum		x		x	x	x	

Schoolbrede thema's en projecten

Onze les-activiteiten zijn goed in te zetten als onderdeel van schoolbrede thema's of projecten.

SLO-doelen en vakoverstijgend

Onze les-activiteiten zijn gekoppeld aan de SLO-leerdoelen en (vrijwel) altijd te koppelen aan andere vakken.

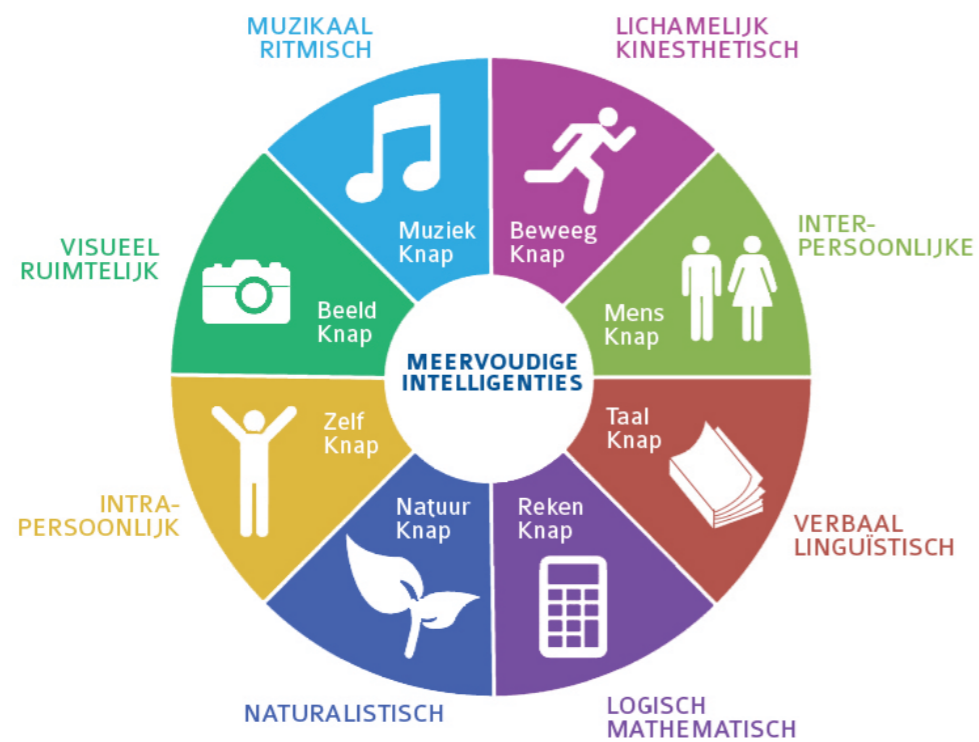

Onderwijskunde

Wij adviseren scholen en leerkrachten graag over de mogelijke verbindingen tussen het schoolprogramma en onze les-activiteiten en zetten bij voorkeur in op een **Whole School Approach** benadering.

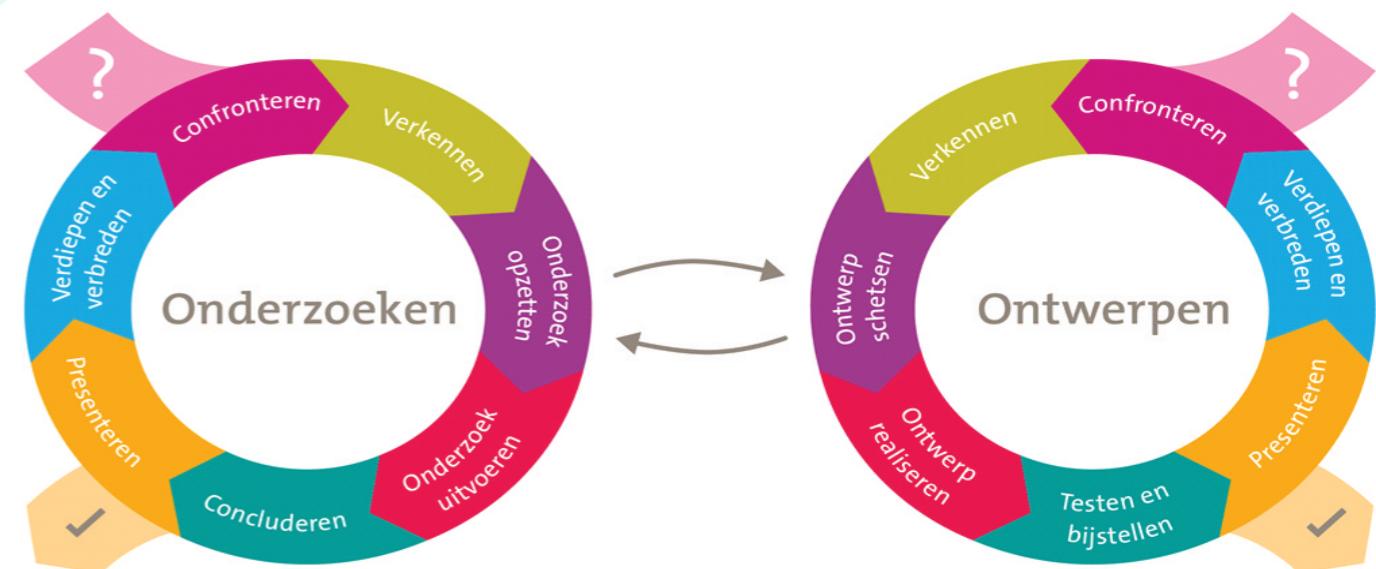
Bij Natuurpodium weten we dat ieder kind een eigen voorkeursstijl van leren heeft. Daarom variëren we in verschillende opdrachten en werkvormen bij onze lesactiviteiten. Om de kans op leren bij iedere leerling te vergroten zoeken we aansluiting bij de **meervoudige intelligenties** zoals omschreven door Howard Gardner.

Daarnaast is nieuwsgierigheid is een fantastisch stimulerende prikkel. Bij onze **(mini-)projecten** maken we er daarom veelvuldig gebruik van. Leerlingen zijn immers 21e eeuwse ontdekkers en uitvinders.

Onderzoekend en Ontwerpend leren stimuleert een open houding en ontwikkelt vaardigheden die passen bij de complexe 21e eeuw.

Samen met de docent begeleiden wij de leerlingen door een (mini-)project.

Natuur

Buitenlessen

EIGEN BEGELEIDING

Tijd om naar buiten te gaan! Daar ontmoet je de natuur op zijn best.

Leslocaties (zie pagina 6) bepalen we samen in overleg.

Tip:
Gebruik onze
BuurtNatuurWandeling als route.

Kabouterpad

Groep 1-3

Groepjes kinderen gaan met een knapzak op ontdekkingstocht in het bos of natuurlijke omgeving.

Het Kabouterpad is een route met 10 spellocaties. In de knapzak zitten opdrachtkaarten en voorwerpen om spelletjes mee te doen.

Kinderen gaan kijken, luisteren en voelen om zo spelenderwijs het bos te ontdekken.

Doelen:

- Waarnemen en verkennen van de omgeving met alle zintuigen.
- Ontmoeten, verwonderen en beseffen van de grote diversiteit aan planten, dieren en natuurverschijnselen.

Kriebelbeestjes

Groep 3-5

De kinderen leren over bodemdiertjes en vliegende insecten. Dit doen ze door ze te zoeken in de bodem, op dood materiaal (bijv. hout) en bij bloemen en planten. Ze krijgen instrumenten en zoekkaarten mee om de diertjes te onderzoeken.

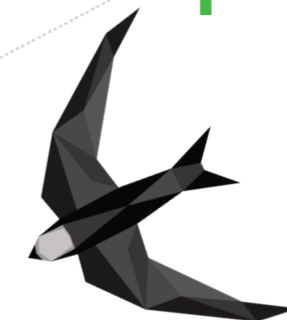
Leerdoelen:

- Ontmoeten en verwonderen.
- Met zorg omgaan met planten en dieren.
- Het gebruiken van onderzoeksinstrumenten.
- Hanteren van eenvoudige zoekkaarten. Waarnemen van diertjes op basis van uiterlijke kenmerken en deze vergelijken.
- Verkennen van eigenschappen van insecten en kriebelbeestjes.

Voedselkringloop

Groep 5-6

De kinderen leren spelenderwijs de voedselkringloop kennen.

Eten en gegeten worden. Wie eet wie en wat is de rol van de mens in de voedselketen? In spelvorm worden de kinderen zelf onderdeel van de voedselpiramide, kringloop en voedselketen. Materialen worden meegegeven in een grote sporttas, zodat je als leerkracht zelf met je klas op pad kunt.

Leerdoelen:

- Realiseren dat planten en dieren voedsel zijn voor andere planten, dieren en de mens.
- Verkennen van voedselrelaties, -ketens en voedselkringloop met de rol van planten, dieren en schimmels (levenscyclus).

Te reserveren na de herfst

Biologym

instandhouding

Groep 5-6

De kinderen leren over het onderwerp **instandhouding van soorten, met de nadruk op bomen, planten en insecten**. Dit doen ze door actieve beweegspellen in het bos die aansluiten bij het thema, bijvoorbeeld: de metamorfose en verspreiding door wind.

Materialen worden meegegeven in een grote sporttas, zodat je als leerkracht zelf met je klas op pad kunt.

Leerdoelen:

- Beseffen dat dieren en planten geboren worden (of ontkiemen), groeien en ontwikkelen, zich kunnen voortplanten en zullen doodgaan (levenscyclus).
- Verkennen hoe zaden van planten zich verspreiden.
- Nemen kennis van 'stekken' en de metamorfose van insecten.

Te reserveren na de herfst

Biologym

afval en grondstoffen

Groep 5-8

De kinderen leren wat een **circulaire economie is, dat afval waarde heeft en wat grondstoffen zijn**. Daarbij denken ze na over hun eigen gedrag en handelen. Dit doen ze door actieve beweegspellen in het bos, die aansluiten bij het thema.

Materialen worden meegegeven in een grote sporttas, zodat je zelf met je klas op pad kunt.

Leerdoelen:

- Verkrijgen van een beginnend ecologisch inzicht (duurzame ontwikkeling, circulaire economie)
- Beseffen dat ingrijpen van de mens op aarde en zijn consumptiepatroon van invloed is op het natuurlijk evenwicht.
- Bewustwording van eigen gedrag.
- Samenwerken.

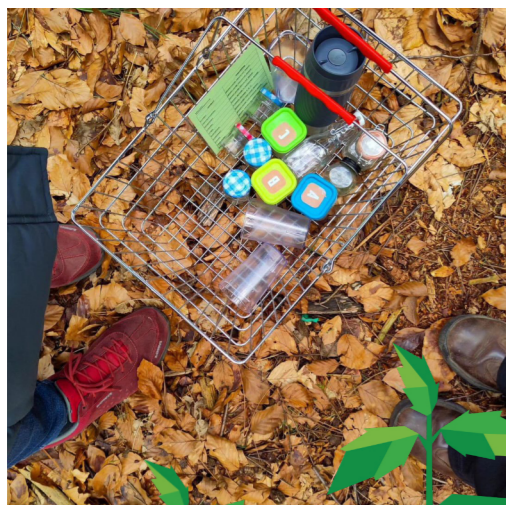

Eetbare natuur

Groep 6-8

De kinderen leren over eetbare gewassen in de natuur. Dit doen ze door op verschillende locaties in de omgeving een opdracht uit te voeren. Ze gaan kijken, ruiken en proeven! Per groepje krijgen ze een boodschappenmand mee vol 'lekkers' uit de natuur. M.b.v. de GPS vinden zij de locaties.

Leerdoelen:

- Realiseren dat planten en dieren voedsel zijn voor de mens en dat de basis voor voedingsmiddelen niet uit de fabriek komt.
- Beseffen dat wat je eet invloed heeft op je gezondheid.
- Oriënteren en verplaatsen in de ruimte met behulp van een navigatiemiddel.

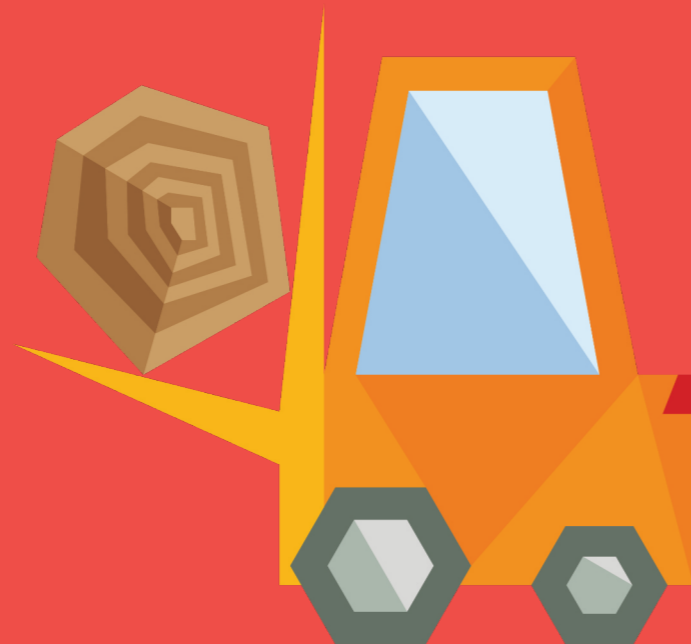

Duurzaamheid Workshops

Leerlingen horen vaak genoeg over duurzaamheid, maar wij gaan net een stapje verder dan wat ze gewend zijn. Tijdens onze workshops leren ze hoe bedrijven en overheden werken en met welke vraagstukken zij zich bezig houden.

Onze Workshops duren zo'n 60 tot 90 minuten. Leslocaties (zie pagina 6) bepalen we samen in overleg.

Let op:
Reserveringen alleen voor minimaal 2 groepen / dagdeel.

Eco-reiniger

Groep 6-8

In deze workshop doorlopen de leerlingen de stappen van grondstoffen tot WC reiniger, met speciale aandacht voor natuurlijk vriendelijke grondstoffen en circulariteit. **Leerlingen maken in deze workshop zelf een eco-reiniger volgens recept.**

Check voor meer informatie:

<https://youtu.be/M2dlGZ9GNKE>

Leerdoelen:

- Verkrijgen van een beginnend ecologisch inzicht.
- Onderzoeken van een positieve bijdrage aan de zorg voor het milieu.
- Instrumenten gebruiken en het stap voor stap uitvoeren van experimenten en opdrachten.

Energie

Groep 6-8

In deze workshop ontdekken de leerlingen hoeveel energie apparaten gebruiken, dat wind en zon energie oplevert en dat het energienet vol zit. Er wordt gewerkt met o.a. zonnepaneeltjes, programmeerbare robotjes en augmented reality.

Leerdoelen:

- Inzicht in energieverbruik van verschillende apparaten.
- Zelf energie opwekken.
- Ontdekken hoe het energienet werkt en wat de uitdagingen zijn.

Groente kweken

Groep 6-8

In deze workshop duiken de leerlingen in de wereld van groentezaden en groente kweken. Er wordt gewerkt met een microscoop en augmented reality. En er worden proefbakjes met groentezaden gemaakt.

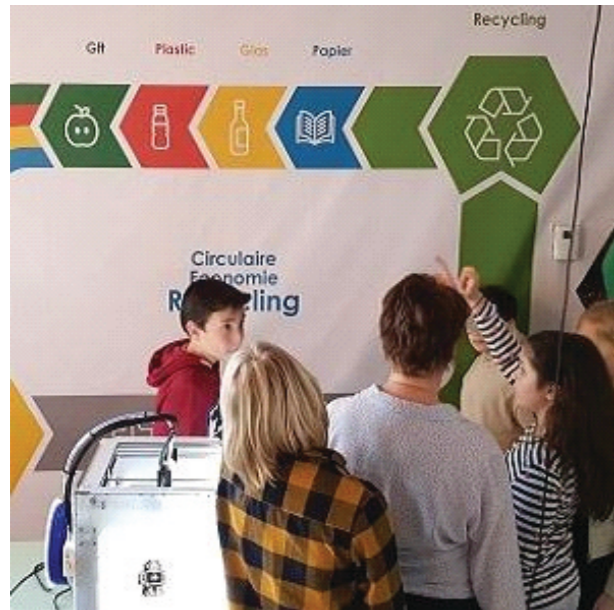
Leerdoelen:

- Groentes en gewassen aan elkaar kunnen koppelen.
- Werken met een microscoop.
- Begrippen zoals zaadveredeling en erfelijkheid leren kennen.

Kunststof & recycling

Groep 5-6

De leerlingen leren over de kwaliteiten van plastic en het belang van recycling. Ze doorlopen zelf het fabrieksproces. Tijdens de workshop zien de leerlingen een 3D printer aan het werk om een nieuw product te printen van gerecycled plastic.

Leerdoelen:

- Verkennen en ontdekken van eigenschappen van materialen en stoffen.
- Onderzoeken van de kringloop van materiaal aan de hand van bekende voorwerpen.
- Instrumenten gebruiken en het stap voor stap uitvoeren van experimenten en opdrachten.

Natuurlijk Schilderen

Groep 4-8

De leerlingen laten zich inspireren door de natuur en ontdekken hun creatieve kant. Ze gaan zelf verf maken van pigmenten. Vervolgens schilderen zij hun eigen schilderijtje.

Leerdoelen:

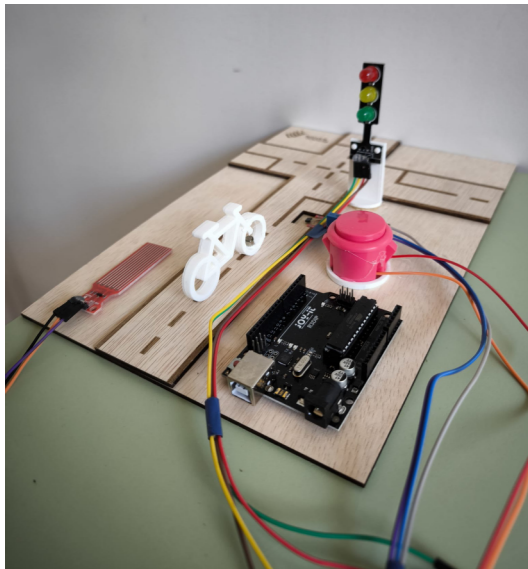
- Ervaren van schoonheid en esthetische waarde van natuur voor de mens.

Op de fiets

Groep 7-8

In deze workshop ontdekken leerlingen dat innovatie een belangrijke rol speelt bij het verbeteren van de infrastructuur voor de fietsgebruiker. Kinderen doen ervaringen op met het lezen en interpreteren van een kaart/plattegrond uit de eigen omgeving. Vervolgens gaan zij aan de slag met het **programmeren van een stoplicht**. Hoe kun je deze zo fietsvriendelijk instellen?

Leerdoelen:

- Ervaring opdoen in het lezen, analyseren, interpreteren en visualiseren van informatie op kaarten.
- Oriënteren op en bespreken van de verkeersinrichtings-elementen in de eigen omgeving.
- Exploreren van toepassingen van digitale technologie in het dagelijks leven. Het programmeren van een stoplicht.

Plantaardig Voedsel

Groep 7-8

Wat valt er allemaal te maken van een tarwekorrel? Leerlingen zullen ontdekken dat tarwe aan de basis staat van heel veel (plantaardige) voeding. Het zit in zoveel meer dan alleen brood. Waar bestaat zo'n korrel eigenlijk uit? **We doorlopen het proces van tarwekorrel tot aan de vegetarische nugget** en staan stil bij de eiwittransitie in de voedselindustrie.

Leerdoelen:

- Verkennen van de voedselproductieketen bij verschillende voedingsmiddelen in relatie tot duurzaamheid.
- Realiseren dat de basis voor voedingsmiddelen niet uit de fabriek komt.
- Instrumenten gebruiken en het stap voor stap uitvoeren van experimenten en opdrachten.

Check voor meer informatie:

Van A naar B

Groep 6-8

De leerlingen leren over logistiek; om iets te vervoeren van A naar B, komt meer kijken dan alleen iets simpel vervoeren in een vrachtauto. Leerlingen maken kennis met de planner, de chauffeur en logistiek medewerker. Wat is hun taak? En wat voor rol speelt duurzaamheid in hun werk? Dat ontdekken leerlingen spelenderwijs tijdens deze workshop.

Leerdoelen:

- Verkennen van de relatie tussen transportwijze en transportdoel bij goederen.
- Beseffen dat het consumptiepatroon van mensen van invloed is op het milieu.
- Kennismaken met diverse beroepen en beroepsgroepen waarin mensen werken.

Van aardappel naar friet

Groep 6-8

De leerlingen leren wat er allemaal komt kijken bij het produceren van friet. Ze ontdekken dat er veel duurzame uitdagingen liggen en dat er technologische oplossingen (in ontwikkeling) zijn om het proces zo efficiënt en duurzaam mogelijk te laten verlopen.

Leerdoelen:

- Verkennen van een voedselproductieketen in relatie tot duurzaamheid
- Kennismaken met voedselproductie.
- Instrumenten gebruiken en het stap voor stap uitvoeren van experimenten en opdrachten.

Check voor meer informatie:

<https://youtu.be/lSrCapp7wQA>

Ontwikkeld in samenwerking met:
Ricoh.

Ontwikkeld in samenwerking met:
Lamb Weston

Ontdek de omgeving

GPS Expedities

Groep 6-8

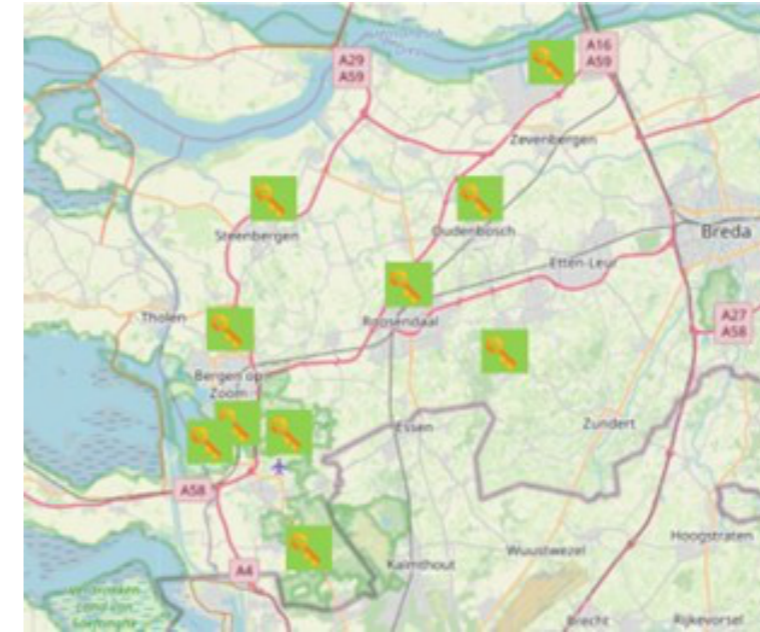
Stroop je mouwen maar op en trek je wandelschoenen aan... we gaan op expeditie!

Bij iedere expeditie draait het om een raadsel over het expeditie-gebied. De leerlingen gaan met een digitale schatkaart op pad om aanwijzingen te vinden. Eerst navigeren ze zichzelf naar een spellocatie, waar ze een vraag beantwoorden of opdracht uitvoeren. Hebben ze alle locaties gevonden, dan is de expeditie afgerond en kunnen ze met de aanwijzingen het raadsel oplossen.

De vragen en opdrachten houden rekening met meervoudige intelligenties en sluiten inhoudelijk aan bij de zaakvakken, maar ook taal, rekenen en de creatieve vakken.

Leerdoelen:

- Oriëntatie op de eigen omgeving en de ruimte om je heen.
- Oriënteren en verplaatsen in de ruimte d.m.v. een navigatie-app.

Op onze website vind je de bestaande GPS-expedities.

Op aanvraag maken we er één bij jou in de buurt.

We maken steeds meer expedities in onze prachtige natuurgebieden, maar ook in de bebouwde omgeving (natuur in stad en dorp).

De leerkracht ontvangt informatie over de geschiedenis, het landschap, de flora en fauna van het gebied, om aan te sluiten bij de zaakvakken.

✓ **Check voor meer informatie:**

<https://youtu.be/3ihqJFBQqGY>

Buurt-Natuur-Wandelingen

Groep 3-8

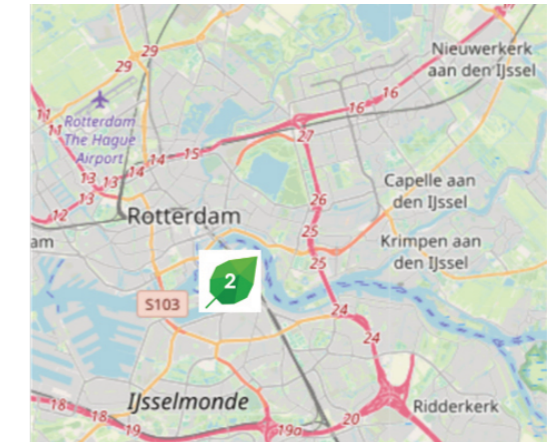
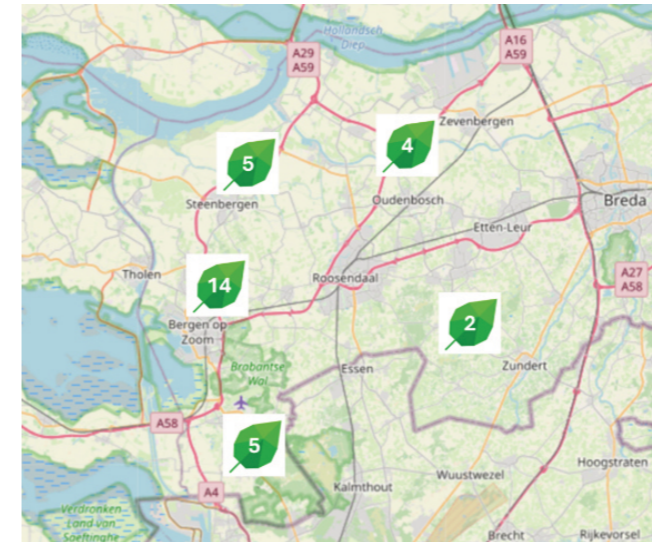
Tijdens een BuurtNatuurWandeling draait het om natuur en duurzaamheid in de directe omgeving van de school. De leerlingen gaan met een routekaart en foto-kaart op pad om door de buurt te wandelen. Wij leveren een thematisch vragenblad (vragen over bijv. bomen, bijen, afval, vogels etc.).

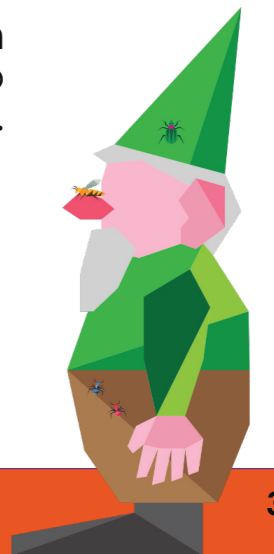
Extra:

De Buurt-Natuur-Wandeling kan ook ingezet worden als route voor een Buitenles Natuur. Reserveer het lesmateriaal en zet dit in op de wandeling.

Op onze website vind je de bestaande BuurtNatuurWandelingen.

Is er bij jouw school nog geen route of zie je liever een ander thema? Neem dan contact met ons op. Op aanvraag maken we er één in de buurt van jouw school.

Mobiele tentoonstellingen

Onze mobiele tentoonstellingen zijn op iedere gewenste locatie neer te zetten. Geschikt indien meerdere klassen aan een project of thema werken en bezig zijn met ontdekkend leren. De tentoonstellingen verschillen onderling in onderwerp en opzet. Bij de diverse tentoonstellingen worden bijpassende vragen, opdrachten en verwerkingsmateriaal geleverd. **Check de QR voor meer informatie.**

We hebben 5 verschillende tentoonstellingen:

- Bij & supermarkt
- Bomen
- Insecten: van irritant naar interessant
- BuurtNatuur
- Ree & Friends

Mini-projecten

Onderzoeken & Ontwerpen

Groep 6-8

Onze mini-projecten vormen een uitbreiding van de losse les-activiteiten.

Ze geven de mogelijkheid om een stapje verder te gaan en te verdiepen op een (les)onderwerp via het Onderzoekend & Ontwerpend Leren.

Leerdoelen

- 21^e eeuw vaardigheden
- Leren vanuit interesse
- Leren in een andere omgeving
- Onderzoekend leren
- Ontwerpend leren

De leerkracht reserveert (minimaal) 2 blokken lestijd waarin de leerlingen eerst leren over een onderwerp en zich vervolgens verdiepen in een 'echt' probleem en oplossingen bedenken.

Mini-projecten zijn goed in te zetten bij (schoolbrede) thema's en projecten.

Natuurpodium levert een compleet project-pakket en stemt met de leerkracht de begeleiding van de leerlingen af.

Op onze website vind je onze mini-projecten. Op aanvraag maken we er één voor jouw school.
Voorbeelden: insecten, natuur in de stad, land-art, eco-toerisme

Bij voorkeur wordt een mini-project in het basisonderwijs gekoppeld aan een schoolbreed thema en afgesloten met een Buurt-Natuur-Actie. Zo maken we samen echt impact!

Buurt-Natuur-Acties!

Zetten jullie net dat stapje extra?

LEREN onder leestijd en **ACTIE** in de vrije tijd.

Onze BuurtNatuur-acties vormen de afsluiting van een thema of project.

Ze geven de mogelijkheid om de omgeving groener, schoner of duurzamer te maken en invulling te geven aan het thema Burgerschap.

We gaan van educatie naar participatie. De acties worden onder of – bij voorkeur – na schooltijd door ons georganiseerd in afstemming met de school. In onze aanpak betrekken we de ouders, gemeente, woningcorporatie en bedrijven. Wij nemen het voortouw in de organisatie en communicatie, zodat de leerkrachten ontzorgd worden.

Leerdoelen:

- **Zorg en verantwoordelijkheid dragen voor je eigen leefomgeving.**
- **Een actieve bijdrage leveren aan de zorg voor het milieu.**

Met overheden en bedrijven organiseren we ook Buurt-Natuur-Acties in de vorm van een wedstrijd tussen scholen met mooie prijzen voor bijvoorbeeld een groen(er) schoolplein.

Op onze website vind je enkele beeldverslagen van eerdere acties. Op aanvraag organiseren we een BuurtNatuur-actie voor jouw school.
Voorbeelden: Tegels eruit - planten erin, bomen planten, zwerfvuil opruimen,

Informatie/vragen over het
Onderwijsprogramma?
reserveringen@natuurpodium.nl

Inschrijven & Reserveren
www.natuurpodium.nl

Contact & Bezoek
Natuurpodium
Boslustweg 1
4624 RB Bergen op Zoom
Telefoon 0164-256387